

JOSEF SUK

Vesnická serenáda Dorfserenade Village Serenade

skladatelova úprava pro dva klarinety a smyčcové nástroje
Bearbeitung des Komponisten für zwei Klarinetten und Streichinstrumente
the composer's arrangement for two clarinets and stringed instruments

Editor / Herausgeber / Editor
Miroslav Nový

PARTITURA
PARTITUR
SCORE

EDITIO BÄRENREITER PRAHA

Ve svých 23 letech složil **Josef Suk** pro klavír prostou a půvabnou *Vesnickou serenádu*; na konci notového zápisu, psaného z větší části – nepochybně podle Sukovy skici – rukou Otylky Dvořákové, dcery Antonína Dvořáka, je datum *Vysoká 7. 6. 97*. Tato skladba polkového charakteru, porušeného jen ve střední části dvěma tříčtvrtěnými takty, existuje a je hrána v různých instrumentacích a úpravách (pro orchestr ji upravil Anatol Provazník či Bohuslav Leopold, pro housle a klavír Josef Suk junior).

Téměř neznámá je skutečnost, že sám skladatel upravil serenádu někdy v posledních měsících svého života, patrně brzy na jaře roku 1935, pro malý instrumentální soubor. Úprava byla určena amatérským hráčům křečovické kapely, původně zvané krchlebská /podle obce v blízkosti Křečovic/, která byla proslulá v celém okolí již v době mládí skladatelova otce Josefa Suka staršího,

řídícího učitele, regenschorihho křečovického kůru a nadšeného hudebníka. Určení amatérským muzikantům přimělo skladatele k tomu, že vypustil celý střední díl skladby, který svou tóninou f moll mohl být pro hráče technicky obtížný, a použil pouze první díl skladby v F dur, který instrumentačně a kompozičně upravil s minimálními nároky na hráče. Takto zkrácená a zjednodušená kompozice zachovává od počátku do konce plynulý polkový rytmus. K vydání byla skladba připravena podle autentického opisu dnes nezvěstného autografu, uloženého v hudebním archivu Českého rozhlasu v Praze, v naději, že i v této podobě získá oblibu v řadách amatérských hudebníků. Platí o ní ostatně to, co Suk v humorné nadsázce napsal na rukopis *Sousedské*, komponované ve stejné době: *Jako vzor skladby, kdy skladatel nemusí nic umět a hráči také ne.*

In seinem 23. Lebensjahr komponierte **Josef Suk** die einfache und reizende *Dorfserenade* (*Vesnická serenáda*) für Klavier. Am Ende der Notenschrift, die zum größten Teil – zweifelsohne nach einer Skizze von Suk – von Otilie Dvořáková, der Tochter Antonín Dvořáks geschrieben wurde, steht die Datierung *Vysoká 7. 6. 97*. Diese Komposition mit Polka-Charakter, der nur im Mittelteil durch zwei Dreivierteltakte unterbrochen ist, existiert heute in unterschiedlichen Instrumentierungen und Bearbeitungen (für Orchester wurde sie von Anatol Provazník oder Bohuslav Leopold bearbeitet, für Geige und Klavier von Josef Suk Jr.) und wird in diesen auch aufgeführt.

So gut wie unbekannt ist die Tatsache, dass der Komponist selbst, irgendwann in den letzten Monaten seines Lebens, offenbar im Frühjahr 1935, die Serenade für kleines Instrumentalensemble bearbeitete. Diese Bearbeitung war für die Amateurmusiker der Křečovicer Kapelle bestimmt. Diese Kapelle war in der Region berühmt, und zwar schon zu Jugendzeiten von Josef Suk senior, dem Vater des Komponisten, der Lehrer, Regens Chori des

Křečovicer Kirchenchors und ein begeisterter Musiker war. Die Intention, das Stück für Amateurmusiker zu bearbeiten, führte den Komponisten dazu, dass er den gesamten Mittelteil, der mit seiner Tonart f-Moll die Musiker vor technische Schwierigkeiten hätte stellen können, ausließ. Er behielt lediglich den ersten Teil des Stückes in F-Dur bei, den er instrumental und kompositorisch so bearbeitete, dass er minimale Ansprüche an die Musiker stellte. Die dergestalt gekürzte und vereinfachte Komposition behält von Anfang bis Ende einen flüssigen Polka-Rhythmus bei. Für die Herausgabe wurde das Werk auf der Grundlage der authentischen Abschrift (befindlich im Musikarchiv des Tschechischen Rundfunks in Prag) des heute verschollenen Autografs in der Hoffnung vorbereitet, dass es auch in dieser Gestalt unter Amateurmusikern zu Beliebtheit gelangt. Im Übrigen gilt auch für diese Komposition das, was Suk in humorvoller Übertreibung auf das Manuskript der *Sousedská* schrieb, die zur gleichen Zeit entstand: *Als Muster einer Komposition, wo der Komponist nichts können muss, und die Spieler auch nichts.*

At the age of 23, **Josef Suk** wrote for piano the simple and charming *Village Serenade*; appended at the end of the score, which is written for the most part – doubtless using Suk's own sketch – in the hand of Otylka Dvořáková, the daughter of Antonín Dvořák, is the location and date of the work's origin: *Vysoká 7. 6. 97*. This composition in polka style – except for its middle part with a pair of bars in three-quarter time – exists and is performed nowadays in various instrumentations and arrangements (in orchestral versions by Anatol Provazník or Bohuslav Leopold, and in an arrangement for violin and piano, by Josef Suk, Jr.).

It is virtually unknown, however, that the composer himself arranged the *Serenade*, sometime during the final years of his life, most probably in the spring of 1935, for a small instrumental ensemble. His instrumentation was intended for amateur players of the band based at Křečovice, which was originally named the Krchleby Band (after the neighbouring village), and which had earned regional fame still in the youth of the composer's father,

Josef Suk Sr., headmaster, director of the Křečovice church choir, and an avid musician. The dedication to amateur players led the composer to leave out the entire middle part whose F minor key might pose technical problems to players, and to use only the piece's first part, in F major, which he altered in terms of instrumentation and composition, with a view to minimizing its demands on the players. Thus abridged and simplified, the composition remains faithful from the beginning to the end to continuous polka rhythm. The work was prepared for publication here with the use of an authentic copy kept in the music archives of Czech Radio's Prague studio, made from its currently unaccounted for autograph score, in the hope that even in this form it will win popularity among amateur musicians. After all, one will agree in this respect with Suk's own humorous overstatement, in a note he put down on the autograph of another piece, *Sousedská*, dating from the same period: *"Exemplifying a composition where the composer needn't be skilled in anything, and nor do the players."*

Miroslav Nový

Übersetzt von Ivan Dramlitsch
Translated by Ivan Vornáčka